

Verkiezingen 2024: met natuurthema's na(ar) de stembus?

Op 9 juni stemmen we tijdens de Europese, federale en regionale verkiezingen. Op 13 oktober trekken we een tweede keer naar de stembus voor de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen. Maar wat is het standpunt van de grootste partijen rond enkele groene thema's die belangrijk zijn voor het Meetjesland? Wij gingen aan de slag op twee manieren: we stelden een memorandum op en deden een bevraging bij de grootste partijen in het Meetjesland.

Onze voorstellen voor het Meetjesland

Natuurpunt en Partners Meetjesland stelde een memorandum op samen met haar lidverenigingen. In dit memorandum formuleren we concrete voorstellen voor onze regio om de politieke partijen te inspireren gedurende de komende legislatuur. Want op alle beleidsniveaus zijn acties nodig om onze regio natuurlijker en duurzamer te maken. Op de volgende bladzijden maken we via de tien thema's uit ons memorandum duidelijk waar het voor ons om draait.

Oproep aan politieke partijen

We vroegen de grootste zes democratische partijen om de partijvisie te geven op tien stellingen uit ons memorandum. Behalve Open VLD antwoordden alle partijen. De antwoorden werken we op de volgende bladzijden uit. Sommige antwoorden hebben we ingekort wegens plaatsgebrek.

Dank aan CD&V Oost-Vlaanderen, Mieke Schauvliege van Groen, Kurt Moens en Kathleen Depoorter van N-VA, Simon de Beer van het nationaal secretariaat van PDVA en Bob D'Haeseleer van Vooruit voor de partijantwoorden op onze stellingen.

Je vindt de volledige versie van de antwoorden die we van de politieke partijen ontvingen op www.NPMeetjesland.be/verkiezingen, waar ook de uitgebreide versie van ons memorandum te vinden is.

Niet akkoord

Deels akkoord

Akkoord

Izrahiah (9) en Inaïra (10) wonen in de stad, het enige plein in de buurt waar ze kunnen spelen is... van beton. Ze willen meer natuur in de buurt, en wij ook! Klinkt het verhaal van Izrahiah en Inaïra bekend in de oren?

Bond Beter Leefmilieu gooit zich samen met haar lidorganisaties de verkiezingsstrijd. Dat doen ze rond 4 thema's: openbaar vervoer, energiezuinig en betaalbaar wonen, natuur in je buurt en gezonde voeding.

Doe jij ook mee?

- Kies één van de vier **campagneaffiches** en hang die aan je raam. Ze zijn vanaf april verkrijgbaar in ons secretariaat in Eeklo (maak een afspraak via info@npmeetjesland.be of 09 377 93 00).
- Wat verdien jij? Stuur jouw persoonlijke ik-verdien-meer-boodschap naar politici via onze **burgerbrief** op de website.
- Doe mee met één van onze **straatacties** tussen 25 maart en 24 april.
- Ontdek wat politici vinden over onze thema's via ons politiek **scorebord**.
- **Deel onze boodschappen** en video's op social media.

www.ik-verdien-meer.be

Naar een robuust natuurnetwerk

Behoud en uitbreiding van natuur past in de doelstellingen van het gemeentelijk klimaatactieplan

Wat zegt ons memorandum?

Natuurgebieden zijn veilige havens voor heel wat dier- en plantensoorten en versterken de biodiversiteit. De aankoop en inrichting van natuurgebieden blijft dus belangrijk om de natuur van het Landschapspark Drongengoed (de bossengordel van Burkel tot Lembeekse Bossen en de bossen van Aalter), het Meetjeslands Krekengebied en de valleien van de Oude Kale en de Poekebeek te versterken.

Enkele tips voor onze politici

- Subsidieer natuurverenigingen voor hun natuurgebieden, bv. 1 euro per inwoner per jaar. De provincie Oost-Vlaanderen, Assenede, Eeklo en Lievegem namen de voorbije bestuursperiode alvast het voortouw.
- Plant één extra boom per inwoner. Verschillende gemeentes stelden al een bomencharter op.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“Het is belangrijk om terreinbeherende natuurverenigingen zoals Natuurpunt te ondersteunen bij de aankoop, het beheer en de inrichting van natuurgebieden door zowel Vlaanderen, provincie als gemeente.”

CD&V

Wij zijn zowel lokaal als bovenlokaal een constructieve partner waar mogelijk, noodzakelijk of wenselijk. Dit dient echter op realistische basis per gemeente te worden bekeken en bepaald.

Groen

Aankoop van natuurgebieden is de beste garantie voor een duurzame bescherming van natuur. Terreinbeherende natuurverenigingen zoals Natuurpunt zijn daarbij een belangrijke partner van de overheid en moeten kunnen rekenen op financiële en logistieke steun door de overheid. Groen erkent de bijdrage van organisaties als Natuurpunt als motor voor gemeenschapsvorming en vindt dat ook die bewegingsrol erkend en vergoed moet worden door de overheid.

N-VA

Natuurpunt speelt als terreinbeherende organisatie een cruciale rol en ontvangt financiële ondersteuning van de Vlaamse regering. Ook op provinciaal niveau neemt N-VA het voortouw om onze provinciale bosindex te verdubbelen tegen 2030. Natuurpunt kan een interessante partner zijn om deze doelstelling te helpen realiseren. Maar dat kan uiteraard ook door zelf natuur- en bosgebieden aan te kopen, te beheren, aan te planten en/of te realiseren.

PVDA

Het aankopen van gronden en het laten beheren door natuurverenigingen is een must. Vlaanderen en de provincie moeten verder de subsidies en de middelen verstrekken om lokale overheden te ondersteunen in het maximaal benutten van bospotentieel en het aankopen van gronden.

Vooruit

Om een opbod op landbouwgrond in de streek te vermijden, neemt de provincie idealiter een coördinerende rol op om een driepartijen overeenkomst af te sluiten tussen gemeenten, provincie en Natuurpunt, met een vaste prijsvork en toelagen.

(foto: Gaea Rysselaere)

Soorten om trots op te zijn

Typerende soorten dragen bij aan de streekidentiteit en vergroten het maatschappelijk draagvlak voor natuur

Wat zegt ons memorandum?

Bij typisch Meetjeslandse soorten denken we aan de steenuil in de open gebieden met houtkanten en knotwilgen, de bruine kiekendief en de paling in het Krekengebied en vleermuizen en de nachtzwaluw in het Drongengoed. Ook de terugkomst van de ooievaar als broedvogel is een mooi symbool. Het is belangrijk dat we deze (vaak zeldzame) soorten koesteren en alle kansen geven.

Enkele tips voor onze politici

- Voer een insectenvriendelijk bermbeheer en maak een bermbeheerplan op waar je de natuurverenigingen bij betrekt.
- Verschillende gemeentes plaatsten de voorbije bestuursperiode in samenwerking met Natuurpunt en / of het Regionaal Landschap Meetjesland en Leievallei en nestkasten voor kwetsbare soorten als steenuil en zwaluwen.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“Het provinciaal centrum Boerekreek in het Meetjeslands Krekengebied wordt omgevormd van een sportcentrum naar een natuureducatief centrum. We stemmen de verdere uitbouw van het centrum af op de aanwezige natuurdoelen, rust en stilte.”

CD&V

Het al dan niet omvormen of uitbouwen van een sportcentrum naar een natuureducatief centrum is een lokale aangelegenheid en beslissing, rekening houdend met de geldende milieuregels en de bestaande natuurdoelen.

Groen

De uitbouw van een recreatief sportcentrum staat haaks op de Europese bescherming van deze natuureducatief centrum. De omvorming naar een natuureducatief centrum is dan ook logisch. Dit kan aangepakt worden binnen de doelstellingen van het landschapspark Zwinstreek.

N-VA

De focus van het domein wijzigt niet van recreatiedomein naar natuurdomein. Het is de doelstelling om de Boerekreek duurzaam in stand te houden als recreatiedomein, dus om (water) recreatie maximaal toe te laten op de Boerekreek. Het feit dat de focus duidelijk op recreatie ligt betekent uiteraard niet dat er geen aandacht aan natuur zal geschonken worden.

PVDA

Dit moet met de lokale overheid doorgesproken worden en er moet een draagvlak zijn voor deze herbestemming. Op zich is natuurbeleving het meest verzoenbaar met een natuureducatief centrum, wat op zich ook scholen en natuurliefhebbers ten goede kan komen.

Vooruit

Vooruit is voorstander van zachte recreatie in dit centrum. Natuureducatie is te beperkend voor de mogelijkheden van deze site. De regionaal verbindende functie van de Boerekreek mag hier niet worden onderschat, noch het belang om mensen in contact te brengen met natuur in functie van het ervaren en uitdragen van meerwaarde van nabije natuur.

(foto's: Ludo Goossens)

Groene zones met elkaar verbinden

Het verbinden van de Meetjeslandse bossengordel zorgt voor een robuust boscomplex

Wat zegt ons memorandum?

De Meetjeslandse groene plekken zijn vaak versnipperd. Natuurverbindingen langs bijvoorbeeld kanalen, natuurlijke waterlopen, wegbermen en perceelsranden zorgen ervoor dat dieren en planten zich kunnen verplaatsen van het ene naar het andere groengebied, op zoek naar beschutting, voedsel en soortgenoten. Cruciaal in het Meetjesland is het verbinden van de bossengordel. Daarnaast vormen ook onze tuinen samen een groot potentieel aan groene zones.

Enkele tips voor onze politici

- Realiseer een ecoduct over de N44 om het Drongengoed met Burkel te verbinden.
- Stimuleer de natuurlijke ontwikkeling van tuinen via acties zoals Maai Mei Niet, zet samen met de provincie in op klimaatrobuuste tuinen en nodig een tuincoach uit. Je kan ook aansluiten bij het Vlaamse initiatief Tuinrangers.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“We helpen mee om de Meetjeslandse bossengordel verder te versterken. De komende 5 jaar wordt hiervoor minimaal 200 hectare ecologische bosuitbreiding gerealiseerd.”

CD&V Akkoord

Dit gebeurt via overleg met de betrokken partners om te definiëren welke uitbreiding mogelijk is, waar deze kan worden gerealiseerd en onder welke modaliteiten.

Groen

Groen wil 30% van Vlaanderen inrichten als beschermde natuur. Ook het bosareaal breiden we uit met 10.000 hectare tegen 2030. De uitbreiding van de Meetjeslandse bossengordel moet zeker bijdragen om deze doelstellingen te behalen. Groen ijvert ervoor om het Drongengoed, Het Leen en het Bulskampveld met elkaar te verbinden tot een groot landschapspark. Het verder ontwikkelen van de toeristische troeven van dit unieke landschap kan een bijdrage leveren om de landschappelijke kwaliteiten te ontwikkelen.

N-VA

De afgelopen legislatuur hebben de verschillende partners (Vlaanderen, provincie, Bosgroepen, Natuurpunt) samen bijna 150 hectare bosuitbreiding gerealiseerd in het Meetjesland. In Oost-Vlaanderen is deze legislatuur het meest extra bos gerealiseerd. We willen ook de volgende legislatuur heel wat extra bos realiseren.

PVDA

De ecologische functies van bossen dienen maximaal tot bloei te komen in het Meetjesland, in samenspraak met de bevolking om een draagvlak te creëren (bv. aanleggen van geboortebossen of peter/meterschap van nieuwe bomen).

Vooruit

Naast de visie van een wenselijke uitbreiding en verbinding van de Meetjeslandse bossen werkt Natuurpunt samen met landbouwers een visie en ondersteuningskader uit voor omkadering van ecologische landschapselementen om landbouwpercelen en publieke gronden. Samen pakken we de verpaarding en het verkavelen van de schaarse landbouwgronden aan.

Meer natuur zorgt voor meer welzijn

Investeren in meer toegankelijk groen is even belangrijk als de realisatie van sport- en cultuurvoorzieningen

Wat zegt ons memorandum?

Mensen uit een biodiverse omgeving hebben een diversere gemeenschap van micro-organismen op hun huid die als rem werken tegen bepaalde allergieën. We komen beter en sneller tot mentale rust in gebieden met een hogere diversiteit aan planten en dieren. Bosbaden, natuurbeleving op doktersvoorschrift en teambuildings in de natuur zijn niet meer weg te denken. Kortom, een natuurlijke en groene gemeente heeft een rechtstreeks positief effect op het welzijn van burgers.

Enkele tips voor onze politici

- Zorg voor avontuurlijke en natuurlijke speelbossen. Investeer in propere picknickplaatsen, rolstoeltoegankelijke wandelpaden en rustplaatsen in de natuur.
- In Deinze werken verschillende partners samen aan recreatieve activiteiten op en rond waterwinningsput Kapel Ter Durmen. Dat moet ook in andere gemeenten mogelijk zijn.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“België/Vlaanderen moet zijn deel doen van de wereldwijde inspanningen om de opwarming van de aarde onder de 1,5°C te houden. Concreet moet België/Vlaanderen de uitstoot van broeikasgassen ten laatste in 2030 met minstens 55% verminderd hebben tegenover het niveau in 1990.” (zie p.11 voor het thema energie)

CD&V

Akkoord met -55% voor België tegen 2030 voor de ETS (=Europees emissiehandelssysteem) en de non-ETS samen ten opzichte van 2005. Niet akkoord voor Vlaanderen of voor de non-ETS afzonderlijk, en niet ten opzichte van 1990, wegens onvoldoende betrouwbare cijfers. Voor de non-ETS voor België geldt een verankerde broeikasgasemissiereductiedoelstelling van -47% tegen 2030 ten opzichte van 2005.

PVDA

België/Vlaanderen moet zich niet wegsteken achter de globale uitstoot, want broeikasgassen stapelen zich cumulatief op sinds de industriële revolutie. Wij hebben dus een grote ecologische verantwoordelijkheid en aandeel in de klimaatopwarming, maar om die doelstellingen te behalen moet in de eerste plaats gekeken worden naar de grootste vervuilers (zoals de energiemultinationals) – niet langer via emissiehandel (dit verschuift vaak het probleem en we hebben er de tijd niet langer voor), maar door bindende uitstootnormen op te leggen die geleidelijk aan verstrengen tot aan 2030. Daarnaast moet er een derdebetalerssysteem worden opgezet om mensen via een krediet zelf energiezuinige ingrepen te kunnen laten uitvoeren (isolatie, zonneboilers, warmtepompen) en die investeringen renteloos te laten terugbetalen op lange termijn met de geboekte energiebesparing. Dit is ecologisch en sociaal en zal hiermee ook het draagvlak voor klimaatmaatregelen vergroten.

Groen

Als we de klimaatinspanningen wereldwijd eerlijk willen verdelen, moeten we in het rijke Noorden, dus ook in Europa, streven naar een reductie van directe broeikasgasemissies met 80% tegen 2035 en -95% of zelfs klimaatneutraliteit tegen 2040. Op Europees niveau ijveren we tijdens de komende legislatuur voor een Green Deal 2.0 met ambitieuze klimaatdoelstellingen voor 2035 en 2040 en aangepaste maatregelen.

N-VA

Vlaanderen onthoudt zich van steun voor de beoogde 55% reductie van broeikasgassen tegen 2030, vermits het huidige Belgisch niveau al op -47% ligt. In het nieuwe Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) voor de periode 2021-2030 zijn de doelstellingen voor de reductie van broeikasgasemissies in de ESR-sectoren (= alle emissies die onder de Effort Sharing Regulation vallen) verhoogd tot -40% tegen 2030, dit in vergelijking met het niveau in 2005. Het benadrukt het belang van goed onderbouwde en haalbare plannen om de gestelde doelen te behalen.

Vooruit

In 2023 werd echter al een opwarming van 1,48 graden vastgesteld. Met een vertraging in het CO₂-systeem van +- 20 jaar en het nog steeds toenemend gebruik van fossiele brandstoffen is die 1,5 graden nu al achterhaald. Daarenboven is bewezen dat je enkel de reeds overtuigen bereikt door te focussen op ongreepbare toekomstscenario's of onzichtbare vijanden. We moeten ervoor zorgen dat de meest duurzame oplossingen ook steeds de goedkoopste zijn, dat het beter leven is in klimaatvriendelijke steden, dat goed geïsoleerde woningen net als groene buurten gezonder zijn en dat extra inspanningen worden genomen om mensen die het moeilijk hebben te helpen om deze noodzakelijke verandering te maken.

Natuur en erfgoed, één verhaal

Kijken naar het verleden kan ons helpen om betere beheerkeuzes te maken voor de toekomst

Wat zegt ons memorandum?

Ons typisch Meetjeslands landschap is vooral de laatste eeuw sterk veranderd. Het behoud van specifieke landschapskenmerken is bepalend voor de identiteit van onze regio. Kennis over de historiek van een landschap kan erg belangrijke informatie opleveren voor het uittekenen van een beheervisie voor een gebied, maar ook voor het selecteren van waardevolle landschappen en voor een eventueel landschapsherstel. Ook oude bomen zijn historische monumenten.

Enkele tips voor onze politici

- Bescherm monumentale bomen en voorzie ze van een boomspiegel. Plant jaarlijks in elke dorpskern minstens één toekomstboom in samenwerking met buurtverenigingen.
- Heel wat gemeentes hebben een subsidiereglement voor de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen zoals bomenrijen, fruitbomen, houtkanten, knotwilgen en poelen.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“We doen het maximale om monumentale bomen te beschermen, onder meer door de opmaak van een inventaris, het uitwerken van een bomenbeheerplan en de aanleg van boomspiegels.”

CD&V

De opmaak van een inventaris en het uitwerken van een bomenbeheerplan mogen echter geen aanleiding geven tot overbodig papierwerk en niet-noodzakelijke kosten. De aanleg van boomspiegels moet gepaard gaan met het vinden van vrijwilligers om voor het onderhoud in te staan.

Groen

Wij willen dat elk lokaal bestuur een bomenbeheerplan opmaakt waarin ze de regels vastlegt hoe om te gaan met hun bomenbestand. Op die manier moeten monumentale bomen beter beschermd worden en moet ook de gemiddelde leeftijd van straatbomen omhoog. Via een bomendecreet willen we, naar analogie met het bosdecreet, een betere bescherming voor solitaire bomen en bomen in lijnverband. De huidige achterpoortjes die het in vele gevallen te makkelijk maken om bomen te kappen willen we sluiten. Groen diende hierover in het Vlaams parlement een voorstel van resolutie in.

N-VA

Wij zetten ons in voor een tijdelijke stop op de vernietiging van oud en ecologisch waardevol bos en pleiten voor een moratorium. Daarnaast benadrukken we het belang van een nette openbare ruimte en investeringen in het openbaar domein als cruciale aspecten van ons streven naar duurzame ontwikkeling. Ook onze provincie zet onder impuls van N-VA in op het behoud van waardevol houtig erfgoed en het bewaren van inheemse variëteiten. Dat doen we door het enten of stekken van de erfgoedbomen. Wanneer de originele boom sterft door ouderdom, ziekte of een storm, biedt de provincie het plantgoed aan zodat de erfgoedboom op de oorspronkelijke plaats of op een andere erfgoedlocatie kan aangeplant worden.

PVDA

Niet alleen de aanplant, maar ook de opvolging, het onderhoud en de zorg voor bomen is een onderdeel van adaptatie. Ook daar moeten lokale besturen ondersteund worden met digitale platformen en toegepaste bijscholingen, aangeboden door het gewest of de provincie, om gemeentelijke groendiensten verder te professionaliseren en te ondersteunen.

Vooruit

Het ecosysteem van monumentale bomen is onmogelijk te vervangen. Zij maken deel uit van ons levend erfgoed en dienen met dezelfde zorg beschermd te worden. Een (digitale) inventaris kan daarenboven helpen in het structureren van het groenbeheer van gemeenten en het minder doen afhangen van wie het luidst roept of 'best verbonden' is. Daarnaast volgen de Diensten van Vergunning tot Openbare Werken op dat van bij de planning tot het uitvoering van bouwwerken de nodige voorzorg en beschermingsmaatregelen worden genomen (zeker in droogteperiodes).

(foto: Filip Van den Bossche)

Voeding en landbouw: op naar de shift

We streven naar een eiwitshift met een meer plantaardig en minder dierlijk eetpatroon

Wat zegt ons memorandum?

Het Meetjesland is een voedingsregio bij uitstek. Door te kiezen voor gezond en lokaal geproduceerd voedsel bevorderen we de transitie naar een milieu- en diervriendelijke landbouw, verminderen we het aantal voedselkilometers en geven we landbouwers een eerlijke prijs. Bovendien beperken we voedselverspilling door de consument dichterbij ons voedsel te brengen.

Enkele tips voor onze politici

- Kies voor gemeentelijke activiteiten en recepties voor lokale, biologische en/of plantaardige hapjes, gemaakt door plaatselijke cateraars die met streekgeen producten werken.
- Promoot boerderijverkoppen, lokale verkoop langs landelijke wandelwegen en pop-up verkoopstanden in het hoogseizoen, en stimuleer de lokale verkoop aan horeca.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“We stimuleren biologische landbouwproductie en -consumptie, waarbij minstens 10% van landbouwareaal biologisch is en het aandeel bioconsumptie eveneens minimaal 10% bedraagt tegen 2030.”

CD&V

We moeten de biologische landbouwproductie en -consumptie stimuleren binnen realistisch vastgelegde doelstellingen, in overleg met de diverse partners. Bioconsumptie kan worden bevorderd door aanmoediging via informatiecampagnes en sensibiliseringsacties. Maar van overheidswege doelstellingen opleggen inzake eetgewoonten en maaltijdkeuzes is ondoeltreffend want onmogelijk te handhaven.

Groen

In Vlaanderen is het areaal biolandbouw slechts 1,4%. Op Belgisch niveau scoren we beter met 7,2% - dankzij Wallonië. Groen wil het ambitieniveau voor biologische productie en consumptie in Vlaanderen in overeenstemming brengen met dat in Nederland: 15% biolandbouw tegen 2030. Op termijn willen we ook in Vlaanderen het Europees doel halen: 25% biolandbouw. De steun voor bio-productie en kleinschalige verwerking van bioproducten wordt verhoogd. De kosten voor de bio-certificering van producten worden gedragen door de overheid. Bij nieuwe beleidsmaatregelen wordt steeds nagegaan wat de impact is voor biologische productie. Groen diende hierover in het Vlaams parlement ook een voorstel van resolutie in.

De landbouw in Vlaanderen staat voor een grote uitdaging; een transitie richting herstellende landbouw is een absolute noodzaak. Het Meetjesland kan hier een trekkersrol in spelen en van deze transitie een 'merk' maken. Zo proberen we landbouw en zorg voor de omgeving en natuur met elkaar te verzoenen en te versterken. Er zijn in onze regio een aantal aantrekkelijke korte keten boerderijen en bioboerderijen die een voortrekkersrol kunnen spelen.

N-VA

We steunen het stimuleren van biologische landbouwproductie en -consumptie, met de Vlaamse regering die maatregelen neemt via het Strategisch Plan Bio. Hoewel de Europese ambitie 25% bioconsumptie is, streven we in Vlaanderen naar haalbare doelen, rekening houdend met de huidige bioconsumptie van 3,5%. Het benadrukken van de vraagstimulatie is cruciaal, aangezien een overaanbod zonder een groeiende vraag nadelig kan zijn voor biolandbouwers.

PVDA

Op voorwaarde dat onze boeren en boerderijen financieel ondersteund en aangemoedigd worden om deze doelen te bereiken. De korte-keten-aanpak kan de boeren ook helpen om hun producten en gewassen rechtstreeks aan de man/vrouw te brengen. Lokale besturen kunnen dit aanmoedigen door lokale initiatieven op te zetten.

Vooruit

We willen het Meetjesland als landbouwstreek versterken en dit kan enkel vanuit een praktijk van toenemende lokale consumptie. Onder het leiderschap van de provincie/ VENECO wordt een regionale voedselstrategie ontwikkeld die voedselstromen zonder veel tussenpersonen van boer tot bord brengt. Het kleiner maken van die afstand vermindert voedseloverschotten en verspilling, efficiëntiewinst die kan ingezet worden om collectieve en sociale oplossingen te vinden voor de gaten in de keten (bv. op gebied van distributie of een gegarandeerde minimumprijs).

Energie voor de toekomst

Naar 100% hernieuwbare energie in het Meetjesland

Wat zegt ons memorandum?

In het kader van het Burgemeestersconvenant en Meetjesland Klimaatgezond moet de CO₂-uitstoot in de regio drastisch verminderen. Daarnaast willen wij 100% hernieuwbare energie tegen 2050. Dit is niet alleen belangrijk om de klimaatverandering te temperen, maar zorgt ook voor een toekomstgerichte, betaalbare energievoorziening. Een ambitieus actieprogramma in samenwerking met inwoners, bedrijven, verenigingen en landbouwers is cruciaal.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“Wij kiezen voor de uitbouw van een duurzame energieproductie (wind, zon,...) op geschikte locaties voor mens, natuur en landschap. We vergroten het draagvlak door te kiezen voor een rechtstreekse participatie van de bevolking en het gemeentebestuur. Het doel is 100% hernieuwbaar tegen 2050.”

CD&V Akkoord

Kiezen voor een rechtstreekse participatie van de bevolking en het gemeentebestuur kan betekenen ‘verplichten’ (niet akkoord) maar kan ook betekenen ‘bevorderen door aan te moedigen’ (akkoord). 100% hernieuwbaar tegen 2050 is voor ons geen Europese, federale of Vlaamse doelstelling op zich.

Groen Akkoord

Groen wil zo snel mogelijk naar 100% hernieuwbare energie. Daarvoor is een goede ruimtelijke energieplanning op bovenlokaal niveau nodig die rekening houdt met mens, natuur en omgeving. Participatie en burgerbetrokkenheid zijn de sleutels voor succesvolle projecten. Naar Nederlands model voorzien we bij hernieuwbare energieprojecten op het land een verplicht participatieplan als voorwaarde voor een vergunningsaanvraag. We willen dat deze projecten voor 50% in directe eigendom zijn van de lokale gemeenschap. Er is plaats voor meer windmolens, op voorwaarde dat ze goed zijn gepland, bv. langs de N44 of het kanaal ter hoogte van industriezones.

N-VA Deels akkoord

Het streven naar een zo groot mogelijk aandeel hernieuwbare energie blijft een belangrijk doel. De provincie werkt reeds aan burgerparticipatie, zoals in het Windlandschap Eeklo-Maldegem-Kaprijke-Sint-Laureins. Niettemin zijn er problemen ondervonden bij het verplicht opleggen van een aandeel burgerparticipatie, waarbij juridische sluitendheid ontbreekt. Gemeentebesturen kunnen dit aspect wel opnemen in een gemeenteraadsbesluit, maar dit blijkt niet juridisch bindend te zijn. Voor N-VA is een mix van hernieuwbare energie en kernenergie de toekomst. Om onze elektriciteit tegen een betaalbare prijs te kunnen blijven garanderen, pleit N-VA ervoor om zoveel mogelijk van onze kerncentrales zo lang mogelijk open te houden, rekening houdend met de veiligheid. In periodes met weinig wind of zon hebben we een zekere energiebron nodig. Hiervoor moeten we blijven investeren in onderzoek en ontwikkeling van de nucleaire sector.

PVDA Akkoord

Hoe meer en sneller onze energievoorziening afgeschakeld kan worden van fossiele brandstoffen, hoe beter. Daarvoor hebben we een sterke overheid nodig die kan investeren in hernieuwbare energie, samen met de burgers die dat wensen. Er is ook een billijkere spreiding nodig van hernieuwbaar energiepotentieel in Vlaanderen en in het Meetjesland. De lusten van hernieuwbare energie moeten maximaal terugvloeien naar de gemeenschap in de vorm van betaalbare energieprijzen en ook de lasten dienen beter gespreid te worden over Vlaanderen.

Vooruit Akkoord

2050 is veel te laat. Het Meetjesland moet op gebied van energie zo snel mogelijk zelfvoorzienend worden. 2022 toonde heel pijnlijk aan hoe afhankelijk we zijn van grote energiebedrijven uit Rusland, Saoedi-Arabië of Frankrijk, en hoeveel we aan hen uitgeven. De provincie moet dringend tussenkomen bij IVM zodat alle warmte die nu verloren gaat ter beschikking wordt gesteld van een groot warmtenet.

Enkele tips voor onze politici

- Kies voor de uitbouw van een duurzame energieproductie (wind, zon,...) op geschikte locaties voor mens, natuur en landschap. Vergroot het draagvlak door te kiezen voor een rechtstreekse participatie van de bevolking en de gemeente.
- Zet in op energiedelen, zoals zonne-energie op daken van gemeentelijke gebouwen, appartementen, (landbouw) bedrijven, stallen, scholen,...
- Geef inwoners extra subsidies voor milieuvriendelijke materialen en maatregelen (zoals FSC-gelabeld hout, isoleren met natuurlijke materialen in plaats van PUR).

(foto's: Ludo Goossens)

Mobiliteit: er moet iets bewegen

Zet eerst en vooral in op trage weggebruikers en gedeeld vervoer

Wat zegt ons memorandum?

Vandaag staat de auto nog steeds te centraal in het beleid. Een duurzaam mobiliteitsbeleid voor een leefbaar Meetjesland is een beleid dat vertrekt vanuit het STOP-principe: voorrang voor voetgangers (Stappen), fietsers (Trappen) en collectief vervoer (Openbaar vervoer). Privévervoer (Personenwagens) komt pas op de laatste plaats. Ook het delen van vervoersmiddelen is belangrijk. Gemeenten die hun mobiliteitsbeleid vanuit dit uitgangspunt opbouwen, worden leefbaarder, veiliger en beter bereikbaar.

Enkele tips voor onze politici

- Integreer voorzieningen voor trage weggebruikers zoals voldoende fietswegen en, parkeerruimte (ook voor overmaatse fietsen), laat fietsen prioritair parkeren in de centra en voorzie meer fietsparking in winkelstraten.
- Een snelle busverbinding tussen Eeklo, Maldegem en Aalter is prioritair, evenals een frequentere en snellere treinverbinding tussen Eeklo en Gent.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“Wij versterken mee het openbaar vervoer in het Meetjesland met snelle busverbindingen tussen Maldegem, Eeklo en Aalter, voldoende openbaar vervoer in de kleinere dorpskernen en meer treinverbindingen tussen Eeklo en Gent.”

CD&V

Binnen realistische doelstellingen in overleg met de verschillende betrokken partners en overheden.

Groen

Het aanbod van bussen op de hoofdlijnen en tussen dorpen moet gevoelig worden uitgebreid. Groen is ook voorstander van een snelle busverbinding tussen Maldegem, Eeklo en Aalter. Dankzij Spoorvisie 2040 en de nieuwe overeenkomsten met NMBS en Infrabel rolde de federale regering eindelijk een echte toekomstvisie voor het spoor uit. Groen ziet het als haar opdracht om ook daadwerkelijk te garanderen dat deze worden uitgevoerd, met toekenning van de beloofde investeringen, met onder meer minstens een verdubbeling van het aantal treinreizigers tegen 2040 en een verdubbeling van het goederenvervoer over spoor tegen 2030. In elk station stopt tegen 2040 minstens twee keer per uur een trein. Ook vroeger 's ochtends, later 's avonds en in de weekends gaan meer treinen rijden. Tegen ten laatste 2030 wordt het personenvervoer per spoor volledig emissievrij; dus ook de lijn Ronse - Gent - Eeklo.

N-VA

Het fundament van basisbereikbaarheid is vanzelfsprekend gericht op het tot stand brengen van soepele verbindingen tussen de verschillende kernen. Dit gebeurt onder andere door middel van vervoer op maat, zodat de toegankelijkheid van de dorpskernen op een afdoende manier wordt gewaarborgd. Een dichtbevolkte regio als Vlaanderen heeft een goed openbaar vervoernetwerk nodig. Door onze versnipperde bebouwing is het echter niet makkelijk om openbaar vervoer efficiënt en rendabel te maken. De N-VA vraagt dat investeringen in het openbaar vervoer gebeuren waar de nood het hoogst is, dus van en naar dichtbevolkte gebieden en waar de meeste files zijn.

PVDA

Wat we nu zien is een Vlaams beleid waarin mensen niet aangemoedigd worden om zich duurzaam te verplaatsen. Men jaagt mensen eerder de auto in en men investeert liever geld in het fiscaal aftrekbaar maken van dure elektrische wagens dan te investeren in collectief, toegankelijk en fijnmazig openbaar vervoer. Het nieuwe plan basisbereikbaarheid is een ramp voor het platteland. Dit beleid moet omgegooid worden naar een beleid dat meer investeert in openbaar vervoer per trein en per bus, via een fijnmaziger net.

Vooruit

Mobiliteit is een basisrecht, maar hier kunnen we vanuit gemeenten slechts beperkt op wegen. We misten de kans om ons als regio te versterken en een eigen visie uit te werken en zijn nu te afhankelijk geworden van wat in Gent en Brussel wordt beslist. Vooruit nationaal is al jaren resoluut voorstander van een betere financiële omkadering van zowel De Lijn als de NMBS zodat een kwantitatieve en kwalitatieve uitbreiding van het aanbod mogelijk wordt.

(foto: Gaea Rysselaere)

Ruimtelijke ordening: de kern van de zaak

In een bouwshift vrijwaren we de open ruimte

Wat zegt ons memorandum?

Open ruimte is zelfs in een plattelandsregio als het Meetjesland schaars. We realiseren een bouwshift: niet meer bouwen in de open ruimte, wel in de stads- en dorpscentra. Kernversterking, circulair en klimaatgezond ruimtegebruik, nabijheid en bereikbaarheid en aandacht voor gezonde ecosystemen staan hierbij centraal. Prioritair is het bewoonbaar houden van woningen, vervolgens het herbestemmen en dan pas nieuwbouw. Een kernversterkende ruimtelijke ordening vormt de basis voor een klimaatneutrale gemeente. Hogere bouwdichtheden in het centrum zorgen voor een hogere woonkwaliteit: door de nabijheid kunnen meer verplaatsingen te voet of met de fiets worden afgelegd en wordt de economische basis voor lokale handelszaken versterkt.

Enkele tips voor onze politici

- Schrap woonuitbreidingsgebieden en geef ze een waardevolle, groene functie, bv. parkzone, (speel)bos, korte keten landbouw, wildplukzone,...
- Bescherm de open ruimte door zowel natuur- en landbouwgebieden open te houden als het bouwen van megastallen onmogelijk te maken. Op die manier wordt grondgebonden landbouw in de eigen gemeente gestimuleerd.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

“Het vliegveld van Ursel wordt gedeeltelijk onthard om er een ecologisch waterbuffer te realiseren. Op die manier pakken we onder meer de wateroverlast aan.”

CD&V

Dit betreft een lokale en gedeeltelijk bovenlokale beslissing en dient in nauw overleg te worden besproken.

Groen

Het vliegveld wordt momenteel zeer beperkt gebruikt en niet meer voor militaire doeleinden. Een verdere afbouw van het gebruik van het vliegveld is nodig. Het is nu al mogelijk om een deel van de verharding weg te nemen en in te richten als waterbuffer met ecologische doelstellingen. Groen is voorstander van de verdere afbouw van alle vliegactiviteit boven Drongongoed en wil van dit gebied een stiltegebied maken.

N-VA

Het vliegveld wordt sporadisch gebruikt voor sportvliegtuigjes en F16-piloten in opleiding. Het is een geliefd terrein onder de liefhebbers en bij Defensie. Natuurbeheer verloopt hier in harmonie met het sporadisch gebruik van het vliegveld. Er zijn dan ook geen plannen om dit vliegveld te sluiten. Als partij staan we wel achter ontharding en ecologisch waterbeheer in het kader van klimaatadaptatie. Maar daarbij houden we ook rekening met de huidige functies/toestand op het terrein en wegen we zorgvuldig belangen tegen elkaar af.

PVDA

Elk onthardingspotentieel in buitengebied dient verzilverd te worden om onze waterhuishouding te verbeteren (betere infiltratie en opbouw van grondwaterreserves) om overstroomingsgevaar te vermijden.

Vooruit

Hoewel het vliegveld een grote oppervlakte bedekt, hebben kleine onthardingsmaatregelen verspreid doorheen de streek, een goede ruimtelijke ordening en verhardingspreventie een veel grotere impact op het gebied van waterbuffering (en warmtebuffering) dan dit ene symbooldossier.

(foto: vk-tegelwippen.be/)

(foto: Ludo Goossens)

Naar een grondige herwaardering van water

Werken aan een klimaatrobuust waterbeheer vraagt lef

Wat zegt ons memorandum?

We moeten maatregelen nemen die de gevolgen van klimaatverandering en de negatieve effecten van verharding en verstedelijking beperken en die ook bijdragen aan oplossingen voor het verlies aan biodiversiteit en het hitte-eilandeffect. Het landschap moet van een vergiet naar een spons. De nieuwe principes van een klimaatrobuust waterbeheer zijn bufferen (ophouden, infiltreren, vertraagd afvoeren), vasthouden als het kan, afvoeren als het moet, functie volgt waterpeil (in plaats van omgekeerd) en natuurgebaseerde oplossingen. Opnieuw meanderende waterlopen met natuurlijke oevers kunnen veel meer water bergen en bieden veel meer afwisseling in structuur die de biodiversiteit bevordert.

Enkele tips voor onze politici

- Valleigebieden zoals de Poekebeek (Aalter) en de Oude Kale (Deinze / Lievegem / Evergem) zijn ideaal om in te zetten als natuurlijke overstromingsgebieden. Hetzelfde kan in het Meetjeslands Krekengebied, onder meer via een ecologisch waterpeilbeheer.
- Werk een onthardingsplan uit waarbij jaarlijks minstens 1 m² per inwoner onthard wordt. Onthard door pleinen groen in te richten, maak parkeerterreinen en opritten waterdoorlaatbaar en steun verenigingen, bedrijven en andere ondernemers om te ontharden.

Wat zeggen de grootste partijen op volgende stelling?

"In elke gemeente zuiveren we tegen 2027 minimaal 90% van ons afvalwater. In het buitengebied moet 90% van de woningen over een individuele waterzuiveringsinstallatie beschikken."

CD&V

Wij zijn voorstander van alle inspanningen die op dit vlak worden geleverd, maar we zien verschillende realiteiten in de Meetjeslandse gemeenten. Streefpercentages moeten op realistische basis per gemeente worden bekeken en bepaald. De huidige cijfers:

- a. De zuiveringsgraad bedraagt 78% in Aalter, 49% in Assenede, 97% in Eeklo, 89% in Evergem, 60% in Kaprijke, 83% in Lievegem, 62% in Sint-Laureins, 66% in Deinze (Nevele onbekend), 72% in Wachtebeke en 99% in Zelzate.
- b. De rioleringsgraad bedraagt 79% in Aalter, 52% in Assenede, 97% in Eeklo, 90% in Evergem, 61% in Kaprijke, 83% in Lievegem, 62% in Sint-Laureins, 78% in Deinze (Nevele onbekend), 75% in Wachtebeke en 99% in Zelzate.

Groen

Als we onze waterlopen gezond willen maken, zullen we moeten inzetten op een zuiveringsgraad die hoog genoeg ligt. Er is daarvoor een investeringsversnelling nodig. Hiervoor worden lokale bestuurders en rioolbeheerders financieel, maar ook via bindende regelgeving geresponsabiliseerd om aan hun taakstelling te voldoen. Er moet een gezonde afweging gemaakt worden tussen aansluiten op de riolering of aansluiten op een individuele afvalwaterbehandelingsinstallatie (IBA). Lokale besturen voorzien in de nabije toekomst best een helpende hand aan burgers om een IBA te installeren. Daarna moet toezicht ervoor zorgen dat ongezuiverd afvalwater onze waterlopen niet vervuult.

N-VA

Blijvende investeringen in riolering en waterzuivering zijn van cruciaal belang. Extra financiële ondersteuning en het verkorten van doorlooptijden voor rioleringsprojecten, zoals reeds ingezet door minister Demir, zijn essentieel. Daarnaast streven we naar verbetering van circulair watergebruik, in lijn met de doelstellingen van de Stroomgebiedbeheerplannen. In het gebiedsdekkend uitvoeringsplan zal elke gemeente een reductiedoel of saneringsopdracht krijgen, inclusief verplichtingen. Minister Demir heeft al beleid ingezet, zoals een projectoproep voor subsidies voor riolering en KWZI, waarbij sinds vorig jaar een specifieke categorie is toegevoegd voor decentrale projecten. Deze categorie is gericht op een versnelde sanering van het buitengebied en het stimuleren van innovaties.

PVDA

Indien de lokale besturen hierin voldoende ondersteund worden door de Vlaamse overheid.

Vooruit

Moet hier in 2024 nog over worden gediscussieerd?

(foto: Ludo Goossens)

Heb jij een hart voor natuur?

Ontdek hoe je geïnformeerd stemt op www.ikkiesnatuur.be

Klopt jouw hart voor de natuur?

Het klopt toch niet dat de natuur uit grote delen van ons leven en ons landschap verdwenen is? Hoog tijd om de natuur te herstellen en weer een centrale plaats te geven.

Enkel zo kunnen we de biodiversiteits-, de klimaat- en de gezondheids crisis het hoofd bieden.

Samen gaan we voor een natuurinclusief Vlaanderen waarin mens én natuur floreren.

Ontdek onze toekomstbeelden en teken het manifest 'Natuur in het Hart'. 't Moet weer kloppen!

1. We geven de natuur de ruimte die ze nodig heeft
2. We bouwen een sterk natuurweefsel uit, tot aan onze voordeur
3. We worstelen niet met water, maar wijzen het de natuurlijke weg
4. We zuiveren onze bodem, lucht en waterlopen
5. We steunen landbouwers die werken met de natuur
6. De natuur stopt het biodiversiteitsverlies
7. De natuur zorgt voor stabiele ecosystemen
8. De natuur maakt Vlaanderen klimaatrobust
9. De natuur houdt ons fysiek en mentaal gezond
10. De natuur geeft de economie een sterke basis

Ja, mijn hart klopt voor de natuur

Teken dit natuurmanifest op www.natuurinhethart.be
En ontdek er hoe een natuurinclusief Vlaanderen er in 2050 concreet kan uitzien.

